

Дзвоник

№54

Журнал для українських дітей Румунії

Місячник Союзу Українців Румунії. 3 рік видання, вересень, 2011 рік

*Новий навчальний рік вже на порозі школи!
В країну знань піти ви всі уже готові?
У ранцях – зошити, книжки, а у очах – бажання...
Ну що ж – прийміть від серця щирі привітання!*

Dzvonuk (Clopotel)

№ 54, 2011 р.

Журнал для українських дітей Румунії.
Заснований у 2007 році.

Над *Dzvonukem* працювали:

Головний редактор: Микола Корсюк

Редактор: Людмила Дорош

Редколегія: Іван Ковач, Михайло Михайлюк, Михайло Трайста, Марія Чубіка.

Адреса редакції:

м. Бухарест, вул. Раду Попеску, 15, с.1
тел.: 021-222-07-29; 021-222-07-37;
телефони/факси: 021-222-07-37

Друкарня:

«S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L.»

Adresa redacției:

str. Radu Popescu 15, sect. 1

București, România.

Наша електронна адреса:
redactia.clopotel@gmail.com

Dzvonuk пропонує:

- * казки
- * оповідання
- * вірші
- * загадки
- * дитячу енциклопедію
- * сторінку народознавства
- * пісеньки
- * сторінки-розмальовки
- * рухливі ігри

Dzvonuk завжди радо прислухається до ваших пропозицій і друкуватиме надіслані вами спроби!

На обкладинці картина художника
Дональда Золана

Увага! За достовірність надрукованих матеріалів відповідають їх автори!

Микола СИНГАЇВСЬКИЙ

ДО ШКОЛИ

Так сонячно-ясно довкола
І тануть хмаринки вгорі.

До школи,

До школи,

До школи

Сьогодні ідуть школярі.

Врожайми ниви достигли,

Багрець пломеніє з дібров.

До книги,

До книги,

До книги

Душа поривається знов.

Дозріли калинові гронця,

Над ними ясніє блакить.

До сонця,

До сонця,

До сонця

Як спів, наша мрія летить.

Відколи, скажіть нам, відколи

Цей вересень з нами рідня?

До школи,

До школи,

До школи

Ведуть нас дороги щодня.

Микола КОРСЮК

Диво грибної пори

IX

Тепер Петрусь повірив, що в нього дійсно буде тих грибів, як в лісі листя. Вернеться додому, порадує матір. І сусідів обдарує ними. Ще й з Богданом поділиться, якщо йому не пощастило назбирати. І враз кудись звіялись втома та вагання. В душу напливла втіха й надія. Сподівання його збудеться. А тоді вже й світ поширшає для нього, просвітлиться і денна пахмура подінеться кудись. Петрусь замріявся до забуття, аж поки не очутила його Павутинка.

– Що ж, призабувся од радості? Облиш, ще буде часу для переживань. Гловне – не втрачати надію та сподівання.

– А я не втрачаю. А набуваю їх все більше й більше. Хіба не переконались дотепер? І таке у мене враження, що довкруг усе міняється.

– Оце добре, Петрусю, – вперше назвала Павутинка його ім'ям, чим украй здивувала його, бо дотепер таке не ставалося. Та й сам він не говорив їй, як його звати. Та запитати Павутинку він обминув, бо тепер це йому здалось нецікавим. Інші думки тривожили зараз його пам'ять. І щось інше, невідоме подосі, росло в його душі. І Петрусь запитував себе з благородним спокоєм, чим воно спричинене. Невже отим прегарним грибом, який так раптово й несподівано виріс перед його очима? Невже це він перевернув усе в ньому? Стривожив досі неспізнані почуття? Та відповіді хлопець не знаходив, хоч як не старався.

– Не мордуйся, хлопче, – мовила лагідно до нього Павутинка. – Кожне в свій

час. І відповіді теж.

– Ви вже мені говорили та і я сам уже догадуюсь про це. Подосі жодного гриба не зустрічали, а ось раптом зринув на нашій дорозі.

– Ну, гриб – то на добре. Та не гаймося довго. Пора в дорогу.

– Що ж, ходімо, бо скоро вечір.

– А по дорозі розкажу про незвичайне життя нашої родини.

І вони знову рушили в дорогу.

Петрусь сподівався, що в недовгу, та вона виявилася не близькою, бо після пережитого хлопець гадав, що скоро тій дорозі настане кінець. Та ще й Павутинка мовчить завзято. І не звертає на нього жодної уваги. Наче нагнівалась. Це його непокоїло. Він мовчав, терзався душею, – не бажав наразитись на Павутинчину гнівність, адже вона стала йому у великій пригоді, бо без неї навряд чи

натрапив би на гриби. А вже тоді довелося би вертатися з порожньою корзиною і не порадувати матір, як сталося тоді, коли вони з батьком верталися машиною із повним грибів багажником. Що ж, перетерпить, поки сама Павутинка не рішиться і не порушить мовчання.

Нарешті воно сталося.

– Що ж, голубе, замовк?

– Чекаю на вашу річ, – мовив через силу Петрусь.

– І добре робиш. Я ж говорила, що кожне в свою пору.

– Авжеж, – погодився хлопець, – так мені й батько говорив...

(Далі буде)

Михайло ТРАЙСТА

МАЛЕНЬКА РАБИНЯ

(Продовження із 53 числа)

І Нааман пішов. Повертався додому здоровий і щасливий, а Єлісей зайшов до своєї хатини, щоби помолитися і подякувати Господу Богу за оздоровлення Наамана, тільки Гехазій стояв незадоволений і дивився вслід Нааманові. Йому було дуже прикро, що Єлісей не хотів прийняти подарунків від Наамана. Та враз посміхнувся, в його голові майнула думка: «А що, як я наздожену цього сирійця і випрошу щонебудь? Так і зроблю!»

Гатер здаля побачив, що хтось їх наздоганяє.

– Дивіться, пане, хтось намагається наздогнати нас.

– Зупинитись всім! – наказав Нааман.

– Ой, та це ж Гехазій, слуга пророка Єлісея! – впізнав Його Гатер і запитав: – Щось трапилось?

– Ні, пане, все в порядку, але якраз після того, як ви відійшли, до Єлісея прибули два пророки з гори Єфрам, і Єлісей просить, щоби пан дав для них срібну монету і дві переміни одягу.

– Який я радий, що Єлісей передумав. Ось мої люди віднесуть всі подарунки Єлісею! – зрадив Нааман.

– Ні, пане! – перелякався Гехазій. – Єлісей не прийме більше нічого, окрім того, що просив для двох синів пророчих!

– Тоді прошу тебе, візьми бодай дві монети срібла, хіба не говорив ти, що приїхали двоє.

– Нехай буде так! – зрадив Гехазій.

Після того, як Гехазій добре заховав усе, що отримав від Наамана, зайшов до Єлісея.

– Куди ти ходив, Гехазію, що повертався з дороги, якою пішов Нааман?

– Що мені шукати дорогою, яка веде до Сирії? – перелякано відповів Гехазій.

– Гехазію, Гехазію... чи не було моє серце разом з тобою, коли ти наздоганяв Наамана? Чи не плакало моє серце, коли ти ховав те, що здобув за допомогою брехні? – жалісно промовив Єлісей.

Гехазій поблід, впав на коліна і, б'ючись кулаками по голові, гірко заривав:

– Що я наробив! О, Господи, що я наробив?

– Чому в тебе ослабла віра, Гехазію? Хіба ти не бачив більше за всіх синів пророчих силу Господа Бога? Чому срібло засліпило тобі очі і забруднило твою душу?

– Прости мені! Що я наробив, ой, що я наробив?

– Хіба тепер пора думати про золото та про срібло? Хіба тепер пора збирати багатство? «Тому, що ти забажав для себе подарунків від сирійця, – так говорить Господь Бог, – ти отримаєш те, що він залишив тут!» А тепер іди з-перед моїх очей, і нехай хвороба сирійського генерала перейде на твоє тіло!

– О, Господи, нечистий я!.. Нечистий та проклятий навіки-віків! – ривав божевільно Гехазій, оглядаючи своє тіло, яке в одну мить захворіло проказою і стало біле, наче сніг.

Кінець.

Аркадій МУЗИЧУК

Вересень-школярник

Виряджа до школи Осінь
Вересня-синочка:
В сорочині із колосся,
У штанцях з листочків.
А картузик кольоровий –
Із барвистих квітів.
За плечима ранець новий
Із кори пошитий.
Книги, зошити – з травички,
Олівці – з стеблинок.
Чепурненькі черевички –
Із гнучких лозинок.
А шкарпетки білі-білі –
З бабиного літа:
Їх зв'язали руки вмілі
Дядька Вітра.
... Лець зажевриє світанок –
Йде школяр бадьоро.
«Добрий ранок,
   добрий ранок!»
Він усім говорить.

Ліна БІЛЕНЬКА

Весела казочка про хоробрі букви

Буква А затемна встала,
Розбудила букву Бе:
– Чуєш? – злякано сказала, –
Мишка в закутку шкребе.
Бе зіскочила з полиці
І термосить букву Ве:
– Розшукать негайно кицю –
Всім завдання бойове!
Всі мерщій до Ге, Ге, Де:
– Хто з вас знає, киця де?
Ге, Ге, Де того не знали,
Та швиденько повставали,
Підняли Е, Є, Же, Зе:

– Хто до киці повезе?
Тут вся азбука проснулась,
Одягнулась та узулась:
– У похід усі на мишку!
Нащо турбувати кішку?!
– Нас багато, – каже Зе, –
Мишка нас не погризе!
Налякали букви мишу,
Утекла. Настала тиша.
Букви знову на полиці,
Та хоробрим вже не спиться,
Скоро їх візьмуть до школи
Таня, Галя та Микола.

Анатолій КАЧАН

Крилата школа

На світанку вулицею міста,
Де шумлять про осінь явори,
З рюкзаками, як парашутисти,
Поспішають діти-школярі.
Наша рідна школа біля гаю
Схожа на літак-аероплан.
Цей літак щоранку вирушає
У далеку подорож до знань.
Опадає з кленів перше листя
На кущі калин і мій рюкзак.
Осінь у червоному намисті
Проводжає літо на літак.

Анатолій КАМІНЧУК

Дзвоники

Глянь: відвозять коники
Літечко від нас.
Дзвонять в лузі дзвоники:
– Вже до школи час! –
Зупиню я коників,
Вийду на росу
І найкращих дзвоників
В школу принесу.

Людмила ДОРОШ

Як карасик подався до моря

(Продовження із 53 числа)

Карасик розповідав про своє рідне озеро Загата та його мешканців із таким захопленням, що у камбали очі засвітилися бажанням відвідати ті краї. Карасик помітив це і з порядності запросив її у гості.

Камбала мало не розчулилася: «Така незвичайна і незнайома риба, а запрошує мене у гості. Мене, яку інші невеликі риби з моря бояться і стороняться. А він – ні, він сміливий і такий приязний!»

– А якої висоти у вас хвиль? – почала вона ознайомлюватися з умовами життя в Загаті.

– Та у нас немає хвиль, хіба що коли вітер починає ганяти хмарки по небу, то й воду трішки баламутить, чи коли діти пірнають в озеро із самого берега.

– Ну, а тоді наскільки глибоке ваше озеро? – допитувалася камбала.

– А, не бійся, воно не глибоке – десь зо три-чотири метри! – засміявся карасик.

– А чи холодна вода у твоїй Загаті? – вже якось зовсім розчаровано запитала камбала.

– Вода у нас – тепла-тепла, тому влітку у Загаті купаються всі дітлахи із села. Правда, взимку вона охолоджується і її поверхня замерзає. Добре, що приходять рибалки і вирубують ополонки, а то ми всі задихнулися б під кригою без нестачі кисню, – пояснив їй карасик.

– Друже, зараз я досить зайнята, але ти намайно мені тут своїм хвостиком, на піску, дорогу до твого села, і коли я звільнюся, то завітаю до тебе, – сказала камбала. А сама майже не сплюнула з досади: «Ані хвиль, ані глибини, і вода – тепла, повна люду. Тьху, яке дурне місце те озеро і зовсім не надійне: тільки подумати, можна залишитися без кисню!»

«Раз камбала така зайнята – не слід їй заважати», – так подумав Чомусик, попрощався з нею й поплив, куди бачили його очі. Він старався бути якомога непомітнішим, тому що ще не знав загроз морського світу, не знав, кого слід обминати сьомою дорогою, а хто може стати його другом.

Довкола нього снували табунці дрібних рибок, більші гордовито пропливали вже поодиночі, а подеколи немов якась темна хмара застинала морську поверхню, не даючи слабким променям сонця пробитися до морського дна. Але риби не паніку-

вали – вони добре знали, що то судна, які возять заможних туристів у круїзи, щоб показати красу та велич їхнього безмежного моря.

От і знову якась темна хмара затьмарила видимість, але на цей раз усі риби чомусь заметушилися і кинулися хто куди.

– Куди ж ви? – розгублено крикнув до них Чомусик, та нікому було відповідати – здавалось, що довкола не лишилося й живої душі.

А темна пляма, здавалось, стала наближатися і стало ще темніше.

– Пливи скоріш сюди, дурнику, – почувся чийсь голос, – якщо не хочеш стати закускою акули.

– Та куди ж? – не втямлював карасик, бо не бачив довкола себе нікогисінького.

– Направо, вниз... – голос направляв його до себе.

Лише наблизившись, Чомусик помітив величезне скупчення водоростей. «Але як же вони вміють говорити?» – подумав карасик.

– Ось, заходь між мною та водоростями і, може, акула тебе не помітить, – і частина водоростей відсунулася трішки набік, пропускаючи Чомусика у схованку.

– Хто ти? – прошепотів карасик, зачарований балакучими водоростями.

– Я морський дракончик. Ще з давніх давен мої розумні предки зуміли так добре при-

стосуватися до жорстоких умов життя в морі, що ми стали схожі із водоростями. Для більшого переконання ми легенько чіпляємося на водорості, і всі гадають, що ми ще одне їхнє розгалуження, – вже весело хіхотів дракончик.

– А як же ви харчуєтеся? – не розумів карасик.

– Ми пливемо легенько і їмо планктон, дуже дрібненьких морських істот. Ми не завдаємо великої шкоди і стараємося жити мирно, навіть якщо носимо досить залякливої назву.

«От так чудасія це море і його мешканці», – подумав карасик, і тепла хвиля радості зіграла його серце – адже йому вдалося виповнити свою заповітну мрію і він таки досить добре справляється в цьому повному небезпек місці.

(Далі буде)

Морський дракончик

Віктор ДЗЮБА

Український алфавіт

*Україна – це єдина
Наша рідна Батьківщина.
Тож вивчаймо, діти, мову
веселкову, барвінкову.*

Ее

Ефа – пані екзотична:
Еlegantна, симпатична.
Ефа – мешканка пустельна.
Ефа жалить всіх смертельно.

Зз

Зайчик зиму зимував –
Білу шубку не знімав.
А зробилося тепленько –
Зняв її й надів сіреньку.

Єє

Єгер в лісі єгерює –
Там і днює, і ночує.
Там єхидни та єноти –
Є у єгеря робота.

Ии

И – слова не починає.
Слів на И у нас немає.
В слові пишуть букви ці
Лиш в середині й в кінці.

Жж

Жабеня жувало жуйку
І зустріло раптом Жучку.
Жучка каже жабеняті:
- Хочу жуйку пожувати.

Іі

Індик водить індичат
В дитсадочок до качат.
І навчились індичата
Розмовляти, як качата.

Марія ЧУБІКА

Найкращий подарунок

Царювало жарке літо. Сонечко тільки що встигло промити очі, а вже ой як припікало!

– Сезон гарячого літа, – сказав Юрко своїм друзям, коли купалися у нагрітій сонечком, немов на газовій плиті, воді.

Вони від ранку до вечора загоряли на сонці, рибалили разом із Юрковим дідусем Іваном.

Одного дня дідуся відвезли до лікарні через серцебиття.

Це сталося напередодні його іменин – Різдва Івана Хрестителя або «Іванделя».

Хлопець засумував, тому що кожного вечора дідусь із захоптом розказував йому безліч різних пригод із свого дитинства.

Допомогти він не міг нічим, але надумав зробити дідусеві приємний сюрприз.

Зібрав своїх добрих друзів і одного ранку, коли сонечко ще не промило своє личенько в надранковій росі, рушили по зілля.

Дідусь навчив онука пізнавати лікарські рослини і багато розказував йому про їх визнані лікувальні властивості.

Назбирали вони листочки вузького і широкого подорожника, стебла із квіточками звіробою, деревію, м'яти,

цикорію, полину та інших лікарських рослин.

Вертаючись, Юрко розказав хлопцям про кожну рослину, її властивості щодо тієї чи іншої хвороби, так як навчав його дідусь, який часто застерігав його не зловживати ліками, а вживати настої лікарських рослин.

Хлопець розказав друзям про те, що звіробій ще називають Божою кровцею,

бо вона виліковує від дев'ятидесяти дев'яти хвороб.

– А ви про це ще не знали, бо, можливо, по Інтернету, по якому ви часто навігуєте, не писало, – сказав Юрко.

Вдома показав хлопцям, як пот-

рібно викласти рослини на білий рушничок чи папір, сушити не на сонці, щоб не втратили свого кольору і властивостей.

Через кілька днів вже сухі рослини уважно виклав у дідусеву картонну коробку.

Наступного дня поздоровив дідуся із поверненням в день своїх іменин, обняв, поцілував і простягнув йому давненьку картонну коробку.

Дідусь відкрив її й, приємно вражений побаченим, люб'язно пригорнув онука до грудей і сказав, що це для нього приємний сюрприз і найкращий подарунок.

Дмитро ПАВЛИЧКО

ЯК ВЕДМЕДЯ РОЗБУДИТЬ?

(Продовження з попереднього числа)

– Чи ти хочеш, – каже Вовк,
Щоб Ведмідь мене затовк?

Гнів бере таких персон,
Як від них прогнати сон.

Краще тихо будь, як миш,
Потерпи, а вдень поспиш.

Заєць думає: «Овва!
В Лиса мудра голова.

Ось до нього я піду,
Лис порадить на біду».

Він – у Лиса: – Так і так,
Ти найбільший наш хитрак.

Вирятуй мене з біди –
Ведмедила розбуди!

– Чи ти хочеш, – каже Лис, –
Щоб Ведмідь мене розтис?

Чи ти дурень, чи мудрець,
Схопить в лапи – і кінець!

Заєць каже: – Ти піди
Лагідно його збуди.

Не штовхай і не кричи,
В лаписько полоскочи

Або пісню заспівай.
Щось придумай, ти ж – мудрай.

– Видно, – сумно каже Лис, –
Що й у тебе ум заблис.

Чом же не співаєш сам,
Тільки ходиш там і сям?

Чом не полоскочеш лап, –
На безсоння ти ж заслаб!

Думай, як не можеш спать,
Полічи до двадцять п'ять,

То й заснешься, друже мій,
Йди додому й не дурій!

Вже додому йде Зайча,

Втім, Мурашку зустріча.

– Що це, Зайчику, тобі?
Бачу я, що ти в журбі.

– Ах, мені немилий світ,
Розхропився мій сусід.

Спати зовсім не дає, –
Каже Заєць все як є.

А Мурашка: – Розбудить
Я Ведмедя можу вмить!

Заєць дума: «Ой ля-ля!
Хвальковите це маля».

Та бере його мерщій,
Садовить на хвостик свій.

І несе до тих воріт,
Де живе Ведмедів рід.

Храп гуде, немов гроза,
В двір Мурашечка вліза...

Заєць дума: «Що буде?..»
За парканом став і жде.

А Мурашечка – в замок –
Та до хати... Звір замовк.

Тиша! Потім лютий рев –
Аж летять листки з дерев!

Знову тиша. Зайчик рад.
Иде Мурашечка назад.

Крізь штакетиння рідке
Бачить Заєць ще й таке:

На одній нозі Ведмідь
То плигає, то стоїть.

Щось із вуха витряса,
З гніву сам себе куса.

Заєць думає: «Ого!
Ти шукай всю ніч того,

Хто у вусі був твоїм,
А ми спатоньки ходім!»

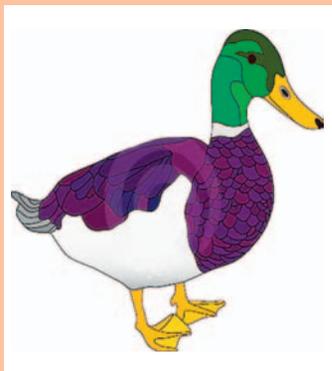

Грицько БОЙКО

ЗДОРОВИМ БУДЬ!

Вийшла курочка на грядку,
Кличе діток на зарядку:
– Куд-куди? На доріжку!
Починаємо пробіжку!
З фізкультурою ми дружим,
Різні вправи любим дуже.
– Раз, два, три, чотири! –
Чути з нашої квартири.
Глянь: без мила і водиці
Умиваються дві киці,
Язичком вмиваються,
Лапками втираються.
Я до крана сам дістану,
Умиваюсь біля крана.
Милю милом щоки, шию
І водою добре мию.
Кроленята – глянуть любо:
Об морквинки чистять зуби.
І тому в них зубки цілі –
Гострі-гострі, білі-білі.
В мене щіточка зубна,
Подивіться: ось вона!
Зверху вниз і навпаки
Чищу зуби залюбки.
Носить півник-співунець
На голівці гребінець.
Гребінцем тим, знає кожний,
Причесатися не можна.
А у мене, а у мене
Є гребіночка зелена.
Я нікого не прошу, –
Сам голівку причешу.
Поросяткам у корито
Їжі свіжої налито.
Нечепури лізуть прямо
У корито із ногами.
Я коли кінчаю їсти,
На столі у мене чисто.
Скатертину не заллю,
Бо порядок я люблю.

Ось горобчик сів на стовпчик.
Чистить пір'ячко горобчик.
Потім пурхнув на плетінь:
– Я чистенький! Цвір-цвірінь!
Крем узяв я із полицки,
Сам почистив черевички,
Ще й помив калоски
Для сестри Явдошки.
Наш Рябко у двір забіг,
А на лапках – мокрий сніг.
Походив він, походив,
На підлозі наслідив.
Як не сором будь таким –
Неохайним і брудним! –
Я завжди біля порога
Витираю добре ноги.
Ведмежатко косолапе
У барлозі смочче лапу.
Ой, яка принадна,
Наче шоколадна!
Не ведмідь же я, малята,
Щоб до рота пальці брати.
Це мені не звично:
Не гі-гі-є-ніч-но!
Йдуть купатись каченята,
А назустріч гусенята,
Гелготять, вклоняються –
Ніби всі вітаються.
Я знайомих як зустріну
Привітаюсь неодмінно.
А прийду в дитячий сад,
То вітаюсь до малят.
Золотий бджолиний рій
Носить мед у вулик свій.
Працювать бджілки охочі
Зранку трудяться до ночі.
Я старанно теж труджуся,
Помагаю вже бабусі.
А як виросту, тоді
Буду першим у труді!

Розум та щастя

Українська народна казка

Ішли собі десь розум та щастя та й заспечались. Розум каже, що він сильніший, а щастя – що воно. Спечечались вони, спечечались та й розійшлись. Щастя пішло у ліс, а розум пішов та одному хлопчикові і вліз у голову. От віддає батько того хлопчика у шевці. Побув він у шевцях з тиждень – уже всьому й навчився.

– Оддайте,– каже, – тату, ще чому другому вчитись.

Віддав його батько у кравці, він і там чи побув з тиждень, уже зумів і покроїти, і пошити. Тоді віддав його батько вчитись ще годинники робити. Він і того щось скоро навчився.

От раз той його хазяїн відїжджає – а він вже на жалуванні служив – та й наказує хлопцеві, щоб він, поки той вернеться, зробив стільки там годинників, а що зостанеться припасу, то, як схоче, то і собі зробити. От він як заходився, живо поробив, ще й собі вигадав, та такий утнув, що у двадцять п'ять років тільки раз і заводиться, та як завів, то і ключик туди усередину заховав і зачинив там.

Приїхав ось хазяїн – усе пороблено, він забрав ті годинники та й повіз десь на ярмарок, і його з собою узяв. Той же хазяїн свої годинники розпродав то панам, то іншим людям, а той хлопець свій продав самому цареві, та як забрав гроші, то й пішов десь аж за границю.

А той годинник, як вийшло йому двадцять п'ять років, зупинився і не б'є.

Зараз послали за майстром, так ніхто ради йому не дасть. Кинулися до того хлопця, а про нього чутка вже скрізь пішла. Він як приїхав, того ключика зараз знайшов і знову на двадцять п'ять років пустив.

Цар і полюбив його.

– Живи, – каже, – у мене.

Дав йому горницю і прислугу, усе чисто.

От раз цар відїжджає та й каже йому:

– Усюди ходи, а он у ту комірку не ходи.

А там за стіною була замурована царівна; то її сам цар туди замурував і хотів, щоб її позаочі сватали. Хто приїде сватати, то йде у ту комірку та й балакає до неї крізь стіну; як вона озветься, то за того їй і йти. От стільки вже царів і якого люду не приїздило, ні до кого вона не озивається. А коло тих дверей такі стояли, що тільки який з тієї комірки, вони зараз голову йому зрубують та на палю і настромлять. Так ото цар його шкодував та й наказав туди ходити.

Ось він ходив, ходив. «Дай,– думає,– зайду». Увійшов у ту комірку, аж стоїть стіл, а на столі свічечка горить: він і говорить до свічі:

– Здорова була, свічко!

– Здоровий, майстре! – сам собі і одкажує, а царівна почула та за стіною:

– Так, так, так.

– Та це я давно знаю, що так, так, так, а от як нас було троє: – один швець, другий кравець, а третій майстер, та й пішли у ліс, аж стоїть пень. Майстер заходився та й зробив з нього чоловіка, кравець одягу пошив, а швець взув.

А вона за стіною:

– Так, так, так.

Як дала ото згоду, він і пішов собі. А на дверях там була така табличка, що як ото вона скаже хоч слово, зараз на табличці само і напишеться. От пани й побачили, що вона їм не давала згоди, а дала он кому.

– Давай його,– кажуть, – знищимо.

Тільки він на двері, а вони за нього, беруть голову його рубати. А розум бачить, що горе, як вискочить з голови та у ліс. Знайшов там щастя. Тут і цар вернувся, розібрали діло, і став він тоді цареві за зятя.

Василина ГОЛОВЧУК

Міський зухвалець

Я хочу розповісти вам ще декілька пригод міського хлопця Влада у селі.

Літо. Сінокоси. Ми теж косимо сіно. Я попросив Влада піти зі мною на поле і допомогти піднести до купи сіно, щоб батько склав у копицю, а потім піти по черешні, які наче всміхаються нам, щоб заманути до себе.

Влад допоміг піднести сіно кілька разів і попросив вибачення, що більше не може, що втомився і хоче відпочити.

Ми з батьком прибрали все сіно. Батько почав складати копицю, а я стояв на її вершечку і допомагав, як міг.

– Тобі не страшно там, вгорі? – запитує мене Влад.

– А чому мені може бути страшно? Це для мене не вперше і я в надійних руках батька, під його пильним оком, – відповідаю.

Батько скінчив викладати сіно, я спускаюся і йдемо по черешні, які тут неподалік на сусіднім полі.

– Але як без драбини до-
братися на че-

решню? – запитує хлопець.

– Так, як мавпи, – відповідаю йому, – з допомогою ніг та рук, – і, не скінчивши речення, я був уже на черешні.

Влад слідкував за мною, говорячи:

– Я так не зможу.

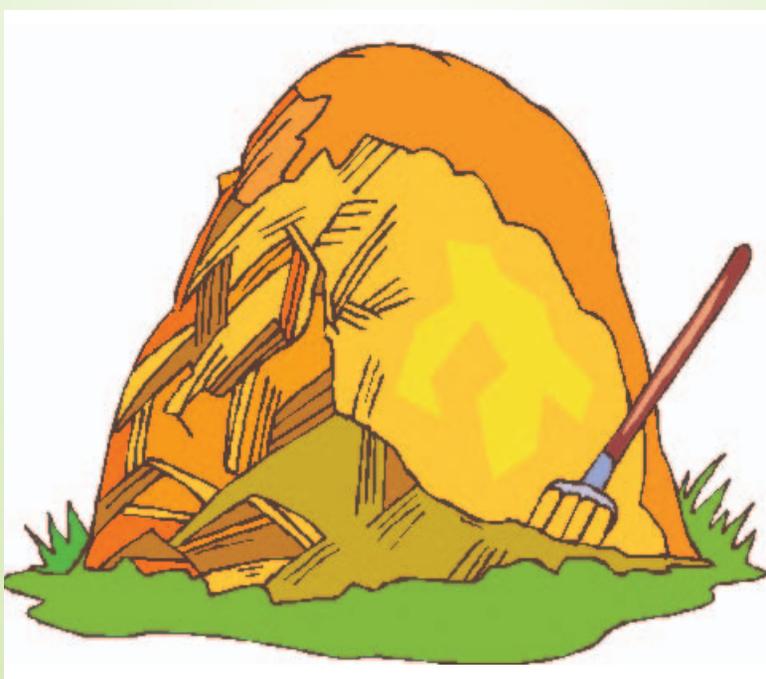
До нас підходить батько і допомагає йому вилізти.

Ми довго просиділи на черешні, ласуючи ягодами і розмовляючи про що завгодно.

Тут отак би сидіти та сидіти, милуватися навколишнім краєвидом, дихати свіжим запашним повітрям, але потрібно йти додому та ще до Тиси, щоб помитися та викупатися.

– Ти не втомлений, що не хочеш ще трішки посидіти, а гадаєш іти ще й до Тиси?

– Знаєш, нас не примушують батьки працювати, це ми самі робимо із задоволенням, – відповідаю, показуючи свої «м'язи», якими Влад не міг похизуватися, хоча й відвідував спортивний зал.

Загадки

Ні дощами, ні снігами
За сто років не розмить.
Але хлопці-хулігани
Можуть м'ячиком розбить.

(Вікно)

Маю крила, та не птах,
На семи стою вітрах.
Тож мене і кличе всяк
Не інакше, як ...

(Вітряк)

Цього діда мусиш знати,
Він стоїть десь під стіною.
Кожен день твою кімнату
Підмітає бородою.

(Віник)

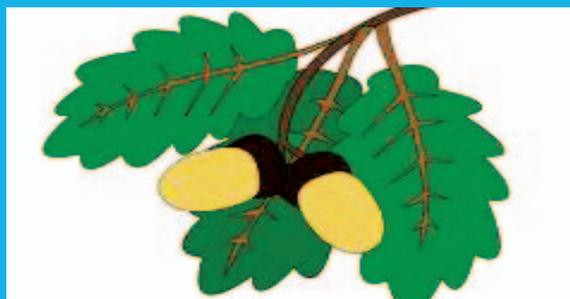

На дубочку я вродився,
На дубочку й оселився.
Восени я упаду
Та дубочком проросту.

(Жолудь)

Чистить курточку, штанці,
Чобітки і сап'янці...
Дуже працюювата тітка.
Здогадались, хто це?

(Шітка)

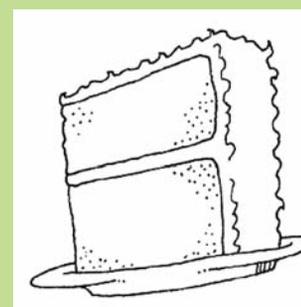
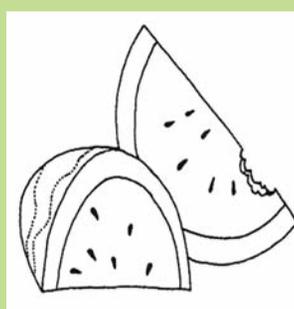
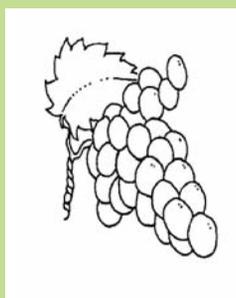
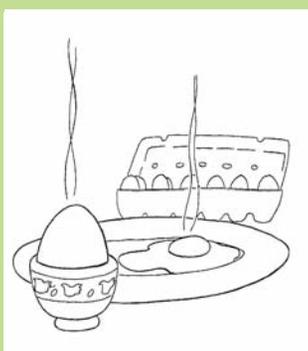
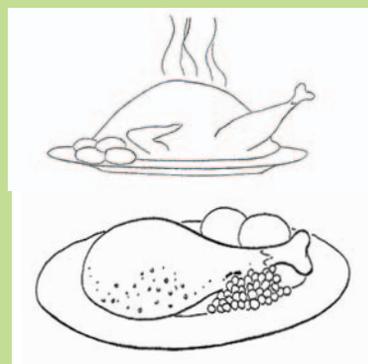
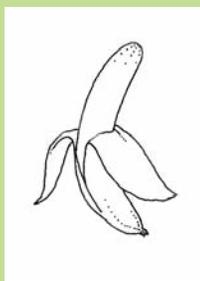

І граємося, і вчимося!

ІЖА

I. Розгляньте малюнки, запам'ятайте невідомі вам назви страв, ягід, фруктів. Розмалуйте їх відповідними кольорами.

II. За допомогою виховательки чи вчительки з'ясуйте, що можна споживати:

а) на сніданок – молоко або смажене яйце;

б) на обід – смажену курку з картоплею і горохом;

в) на вечерю – молоко.

На обід (або в будь-який інший момент дня) як десерт можемо споживати суниці, виноград, кавун, банан, яблука, апельсини.

III. 1. Які фрукти та ягоди є у нас в Румунії, а які привозять з інших країн?

2. Організуйте гру-перевірку знань за таким порядком:

а) повіріжайте на окремих аркушах

паперу кожен розмальований малюнок без надпису під ним;

б) ведучий гри (вихователька, вчителька або хтось із дітей) показує групі, наприклад, малюнок із смаженою куркою і питає: «Ви їсте на сніданок цю страву?» Кмітливі діти відповідають: «Ні, на сніданок я люблю пити молоко. Курку я їм на обід».

Вихователька (чи ведучий гри): «А що любиш їсти як десерт?»

З допомогою розробленого вчителькою чи ведучим планом проведіть приблизно таку гру-перевірку знань про решту названих та не названих страв, фруктів, ягід, які споживають діти і дорослі.

Подав І. Ребошанка

Зроби своїми руками

Підставка для олівців «Тигреня»

Ось і розпочався навчальний рік. Скільки всього цікавого вам доведеться написати чи намалювати олівцями. Тож пропонуємо вам, любі діти, зробити ось таку веселу підставку для ваших олівців.

Для цього віддрукуйте у збільшеному вигляді або перемалюйте нижчеподану викрійку, де 1 – це мордочка (із трикотажного матеріалу), 2 – вухо, вам потрібно по 2 частини на одне вухо (теж із трикотажу, або можна зробити зовнішню частину вушка з одного виду тканини, а внутрішню – з іншої тканини світлішого кольору), 3 – це лапа, вам потрібно 2 такі частини, 4 – основи-кульки для очей, вам потрібні 2 частини (з трикотажу), 5 – хвіст (трикотаж), 6 – зразок готової основи.

На бляшану банку (з-під кави чи консерви) одягніть отвором догори дитячу махрову панчошу так, як показано на малюнку (6).

Знизу панчошу обріжте і зберіть низ, загнувши його через краї бляшанки, під дно, підтягніть і закріпіть ниткою.

Зшийте вуха, прикріпіть їх до основи.

Лапи, мордочку, основи-кульки для очей обшийте зверху через краї, залишивши краєчок нитки у кожній частині, як це показано на викрійці. Заповніть їх ватою, нитку підтягніть і закріпіть.

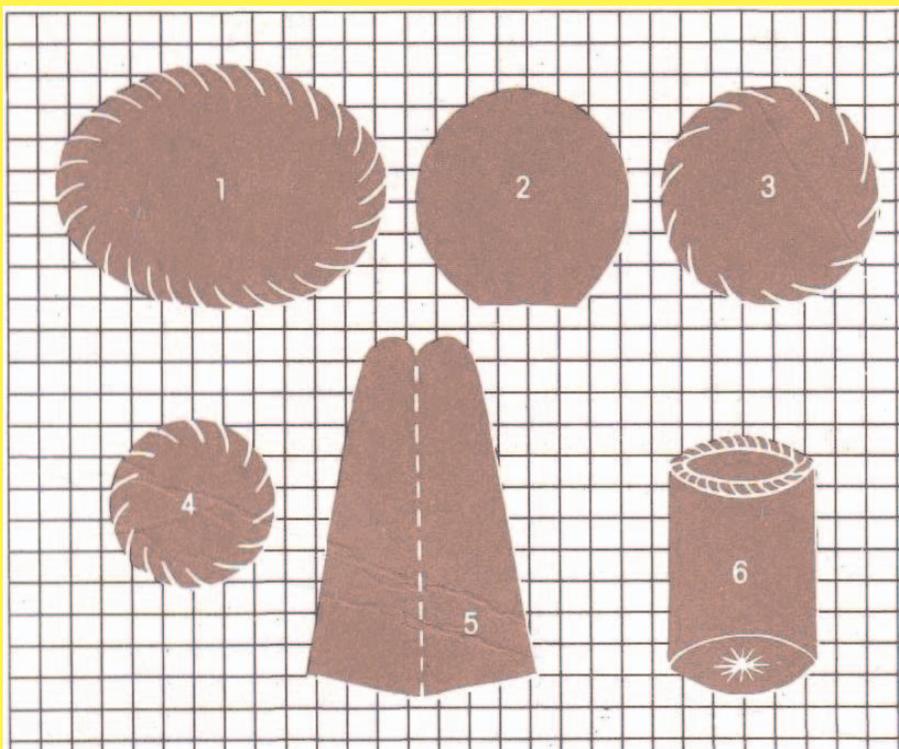
Пришийте лапи. Мордочку туго перетягніть посередині міцною ниткою. Пришийте мордочку і ніс з фетру.

На основи-кульки нашийте очі з клейонки чи картону і оформте мордочку. Вишийте чорною ниткою рот, кігті. Пришийте хвіст.

На основи-кульки нашийте очі з клейонки чи картону і оформте мордочку.

Вишийте чорною ниткою рот, кігті. Пришийте хвіст.

Переклад з російської Людмили Дорош

Сторінка народознавства

Свято Віри, Надії, Любові

У II столітті за часів правління римського імператора Адріана жила у Римі одна вдова італійського роду на ім'я Софія (у перекладі з грецької «Премудрість»).

У неї були три дочки, що носили імена головних християнських чеснот: Віра, Надія і Любов. Будучи глибоко віруючою християнкою, Софія виховала дочок в любові до Бога, учивши не прив'язуватися до земних благ. Слух про приналежність до християнства цього сімейства дійшов до імператора, і він побажав особисто побачити трьох сестер і матір, що виховала їх.

Всі четверо з'явилися перед імператором і не боязливо сповідали віру в Христа, що воскрес із мертвих і дає вічне життя всім віруючим у Нього.

Здивований сміливістю юних християнок, імператор відіслав їх до одного язичника і наказав переконати їх відректися від віри. Проте всі аргументи і красномовство поганської наставниці виявилися марними, і сестри християнки, що полум'яніли вірою, не змінили своїх переконань. Тоді їх знову привели до імператора Адріана, і він став наполегливо вимагати, щоб вони принесли жертву поганським богам.

«Я з радістю піду до милого мого Господа Спасителя», – сказала свята Віра. Вона мужньо приклонила свою голову під меч і так віддала свій дух Богові.

Молодші сестри, Надія і Любов, натхнені мужністю старшої сестри, зазнали подібні муки. Вогонь не заподіяв їм шкоди, тоді їм відсікли мечем голову.

Святу Софію не піддали тілесним мукам, але прирекли її на ще сильніші душевні муки – розлуку із замученими дітьми. Страждальниця поховала чесні останки своїх

дочок і два дні не відходила від їх могили. На третій день Господь послав їй тиху смерть і прийняв її багатостраждальну душу в небесні обителі.

Постраждали вони в 137 році. Старшій, Вірі, тоді було 12 років, другій, Надії, – 10, а молодшій, Любові, – лише 9 років.

Незважаючи на таку страшну історію, це свято завжди сприймалося радісно. Три дівчини і їхня мати показали, що для людей, зміцнених благодаттю Святого Духа, неоліки тілесних сил аніскільки не перешкоджають прояву сил духу та мужності.

Сьогодні всіх жінок, які носять ці імена, вітають із Днем янгола.

До школи

Слова М. Чепурної

Музика А. ПОПОВИЧА

Помірно

Заглядає у вікно

Вересень-рум'янець.

Я не сплю – див-

Приспів:

люсь дав но

на новенький ранець.

Ля, ля, ля...

клас.

Заглядає у вікно
Вересень-рум'янець.
Я не сплю – дивлюсь давно
На новенький ранець.

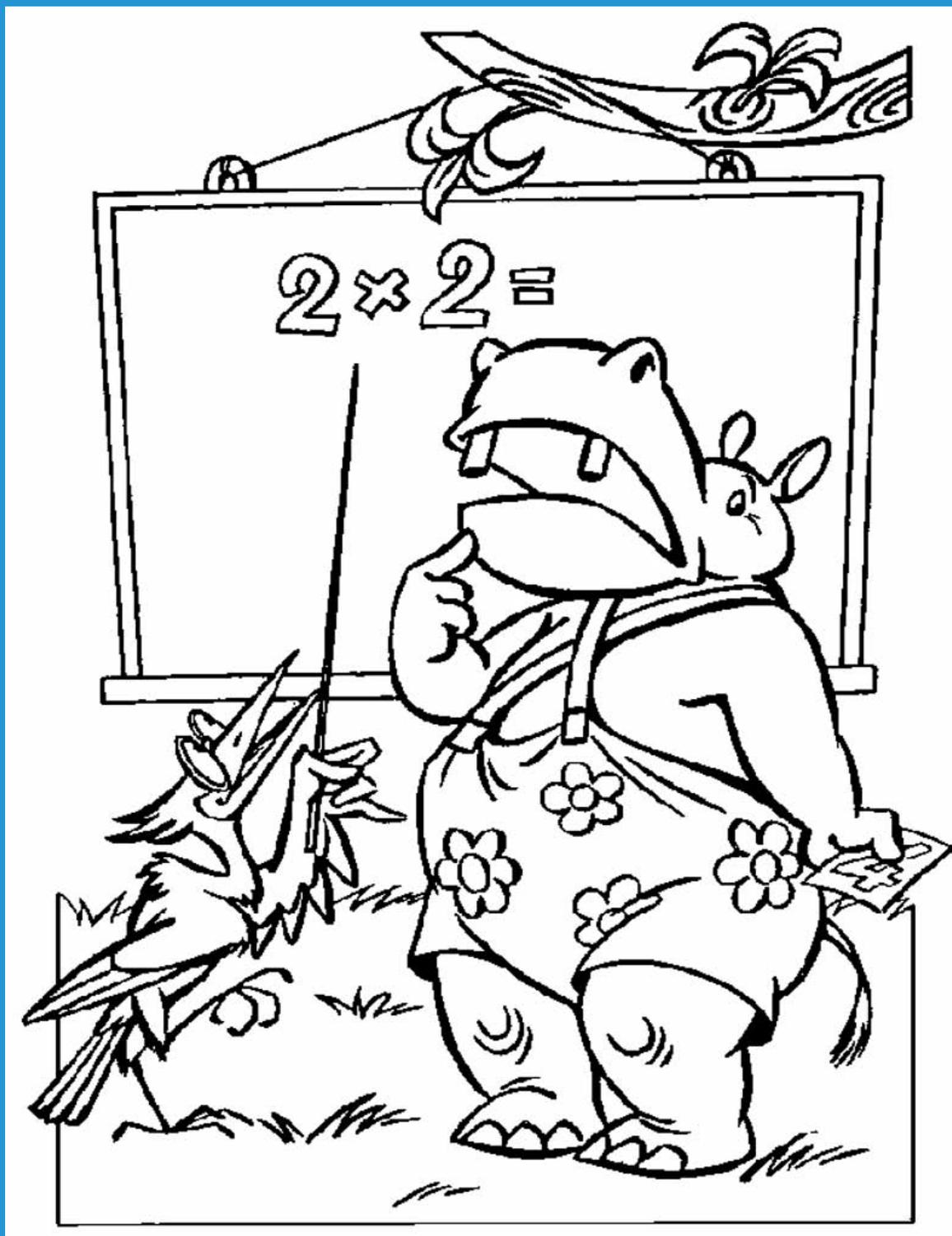
Пахне ранець букварем
З гарними картинками.
Вранці ранець ми берем
І йдемо стежинками.

В мене квіти у руці,
А в матусі ранець.
Сипле сонце промінці
Вересень-рум'янець.
І ведуть, ведуть стежинки нас
В світлий, світлий перший клас.

Джерело: www.zaspivaj.com

Розмаляй сторінку

Пограймося!

Народна гра «Довгоносий журавель»

Перед початком гри з допомогою лічилки діти обирають Журавля. Лічилку доцільно підібрати також із звуком ж:

*На джінджику черевички,
Жакеточка, шапочка.
Добрий вечір, дівчаточка.
Раз, два, три вийди ти.*

Після цього діти стають у коло, посередині якого стоїть Журавель. Діти ходять по колу, водять хоровод і співають пісню:

*Унадився журавель, журавель
До бабиних конопель, конопель.*

Дитина, наслідуючи журавля, ходить у середині кола на носках, високо піднімаючи ноги.

На приспів:

*Сякий-такий журавель, журавель,
Сякий-такий довгоносий,
Сякий-такий журавель, журавель.
Такий-такий довгоногий,*

Конопельку поїдає – дитина стоїть у колі, махає руками, як крилами, зупиняється і присідає, ніби їсть коноплі.

На приспів діти в колі зупиняються, тупають ногами, показують, який довгоносий і довгоногий журавель і як він поїдає коноплі (при цьому присідають).

На слова:

*А я того журавля уловлю, уловлю,
Сіттю крила обів'ю, обів'ю* – діти підводяться, роблять кілька кроків до

центра й на слово «ловлю» різко нахиляються, ніби ловлять, а Журавель, помахуючи крилами, «перелітає» з однієї частини кола в іншу.

На слова приспіву діти роблять ті самі рухи, які описано раніше.

На слова:

*Щоб він більше не літав, не літав,
Конопельки не щипав, не щипав* –

Журавель літає в колі, а діти, стоячи на місці, приплескують і притупують. На приспів вони повторюють ті самі дії, що й раніше.

Після закінчення пісні усі кажуть «киш», плещуть у долоні і злегка нахиляються до Журавля, ніби женуть його, і Журавель вилітає з кола.

Гра «Сімейка»

Діти стоять у колі. Обирається Омелько. Йому одягають бриль. Розподіляють ролі між іншими дітьми, які по черзі заходять у коло до Омелька.

Усі разом промовляють слова:

*У нашого Омелечка
Невеличка сімечка:
Тільки він та вона,
Та старий, та стара.
Та Іван, та Степан,
Та Василь, та Панас.
Та той хлопець, що в нас.
Та дві дівки косатих,
Та два парубки вусатих,
Та дві Христі в намисті,
Та дві ляльки в колисці.*

Пішаємося нашими дітьми!

Любі діти!

Ось і осінь настала, а з нею й шкільна пора, повна для вас тривог та радощів, які вас чекають. Особливо для першокласників. Для них скінчилось безжурне дозвілля, відтепер вони поринуть у прекрасний світ науки і пізнання. Щодень вони відкриватимуть нове й нове, освоюватимуть знання й нові материки, красу науки і слова. Їх дедалі більше вабитимуть краса природи, людські почуття, відкриватимуть незбагненні скарби слова художнього. Побажаймо їм повних успіхів. Хай щастить вам, дорогі першокласники! Шануйте своїх учителів і набирайтесь від них мудрості і жадоби до нового і красивого.

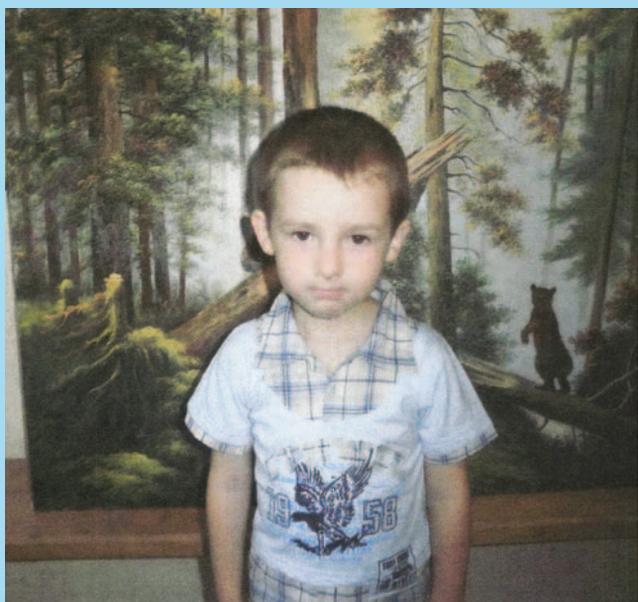
Осінь настала. Стигла і врожайна, хай буде вам усім на добро і радість!

**Аліна Семкович,
2 роки, с. Кричунів**

**Андрій Семкович,
5 років, с. Кричунів**

**Юстин Ботнарюк,
3 роки**

**Анастасія Кідеша,
6 років**